NS Reizigers

Directie

Hoofdgebouw NS
Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

De consumentenorganisaties in het LOCOV
t.a.v. de heer A. Frerichs
Postbus 20906
2500 EX Den Haag

Datum 22 juni 2012
Ons kenmerk CC/PA/WS-619
Onderwerp Adviesaanvraag Dienstregeling 7x24 uur 2013

Geachte dames en heren,

In februari van dit jaar hebt u onze adviesaanvraag ontvangen over het basisuurpatroon van dienstregeling 2013. Hierbij vraag ik u advies over de exacte uitwerking van de dienstregeling voor de volle vierentwintig uur voor alle dagen in de week (de zogenoemde 7x24 uur uitwerking). Het betreft de aanvraag die NS heeft gedaan bij ProRail, stand van 6 juni 2012. Tevens staat hieronder beschreven op welke punten NS afwijkt van de vorige adviesaanvraag (NS/Pl&C/2012/CB/008).

De eerste en de laatste trein
In de bijlage treft u per zogenaamde 'treinserie' een overzicht aan van alle treinen per dag van de week, inclusief toelichting en leeswijzer. Elke keer staat ook aangegeven wat de vroegste en de allerlaatste trein is waar reizigers van gebruik kunnen maken, en ook de frequentieaanpassing in de weekend- en avonduren. U treft in de bijlage ook een eerste versie aan van het digitale spoorboekje 2013, om per traject inzichtelijk te krijgen wat dit betekent voor de reiziger. Uiteraard geven de overzichten de aanvraag van NS weer. Het is uiteindelijk aan ProRail om eind augustus bij de definitieve capaciteitstoedeling bekend te maken of deze ook toegekend zullen worden.
Over de consequenties voor de aansluitingen in de avonduren en het weekend zullen wij u dan informeren.

NS rijdt gewone dienstregeling deze zomer
NS rijdt met ingang van deze zomer in vakantieperiodes een gewone dienstregeling voor de klant. In tegenstelling tot eerdere jaren is er dus in 2013 geen vakantiedienstregeling meer met minder treinen per uur. Sinds 2003 reed NS in de vakanties (kerst, mei en zomer) een dienstregeling met minder treinen. Dit gebeurde vooral in de spits en op een aantal specifieke trajecten waar het dan aanmerkelijk minder druk was. Voor klanten was dit soms wennen en vervelend. Bijvoorbeeld omdat zij nog maar twee treinen per uur hadden in plaats van vier. NS kiest er daarom voor om vanaf deze zomer in de vakantieperiodes net

NOC*NSF partners in sport

NS11001 / 07-05

zoveel treinen in te zetten als door het jaar heen. Wel worden de treinen qua lengte afgestemd op de vraag en het verminderde aantal reizigers in de vakanties.

Effect van bekende werkzaamheden
Het spoor is drukker dan ooit. ProRail werkt in het belang van de reiziger dan ook aan onderhoud en steeds verdere uitbreiding en van het spoor en stations. Ook in 2013 zal de reiziger hiermee te maken krijgen. Reizigers zullen met name in het weekend en in de late avonduren de gevolgen van werkzaamheden merken. Nieuwe veiligheidsrichtlijnen maken dat er minder capaciteit beschikbaar is, vooral bij onderhoudsroosters, eilandbuitendienststellingen en incidentele onttrekkingen. Hierdoor kunnen sommige enkelsporige buitendienststellingen niet meer uitgevoerd worden zoals in voorgaande dienstregelingsjaren. Dit kan leiden tot meer afwijkingen gedurende de dag en een grotere uitval van treinen aan de randen van de dag en gedurende buitendienststellingen. NS, ProRail en de andere vervoerders werken nauw samen om de bijkomende overlast zoveel mogelijk te beperken. Zo wordt naar mogelijkheden gezocht om in het weekend tussen Utrecht en Gouda structureel minder frequent treinen te rijden, waardoor het aantal incidentele onttrekkingen door werkzaamheden te Utrecht verminderd kan worden waarbij de reiziger zo min mogelijk onvoorziene hinder ondervindt. NS gaat graag met LOCOV in gesprek over deze aanpak tijdens de themasessie.

Leeuwarden – Zwolle
NS is in dialoog met de provincie Friesland over de dienstregeling 2015. Hierdoor is de dienstregeling 2013 op dit baanvak nog niet bekend. Met de provincie Friesland is afgesproken dat er uiterlijk 1 juli helderheid is over de dienstregeling 2015. Op dat moment kunnen wij in lijn met deze afspraak met de uitwerking voor de dienstregeling 2013 beginnen.

Zwolle
Zoals bekend gaan vanaf 9 december 2012 door de openstelling van de Hanzelijn extra treinen rijden tussen de Randstad en Noord- en Noordoost-Nederland. Over de Hanzelijn zal NS gaan rijden met 2 intercity's en 2 sprinters per uur. Dit levert reistijdwinst op. Vanuit Leeuwarden ben je bijvoorbeeld zo'n 12 minuten sneller op Amsterdam Zuid en Schiphol, en zo'n 8 minuten sneller op Amsterdam Centraal. Naar het noorden en oosten rijdt NS een extra trein naar Groningen en Arriva twee treinen extra naar Coevorden. In totaal zullen er vanuit Zwolle in totaal 7 extra treinen per uur gaan rijden.
Duidelijk is ook dat er na de start van de nieuwe dienstregeling nog volop aan de infrastructuur van station Zwolle moet worden gewerkt. Hierdoor kunnen de treinen op het emplacement tijdelijk minder hard rijden dan voorzien. Op 9 december 2012 zijn de geplande snelle wissels nog niet beschikbaar. Gevolg van de samenloop van werkzaamheden met de opening van de Hanzelijn en de zeven extra treinen is dat enkele aanpassingen nodig zijn in de oorspronkelijke dienstregeling 2013. Het ´klokwerk´ van inkomende en uitgaande treinen op station Zwolle is licht gewijzigd. U vindt dit terug in de 7x24 uurs uitwerking. Dit was nodig om de door werkzaamheden verloren minuten zoveel mogelijk 'terug te winnen'. Hierbij hebben verschillende scenario's op tafel gelegen waarbij uiteindelijk een spoorsectorbrede oplossing is gezocht en gevonden.
Voor veel trajecten zijn verloren minuten door de gekozen oplossing teruggewonnen. Voor Friesland betekent die aanpassing echter dat de treinen op weg naar het Westen 3 tot 4 minuten langer stil zullen staan in Zwolle dan in de originele oplossing. Alleen voor de reistijd vanuit Friesland richting Utrecht betekent dit echt een verlenging van 3 tot 4 minuten. De reistijd tot aan Rotterdam en Den Haag wordt in totaal 2 minuten langer.

ProRail en NS proberen om de reistijd per december 2012 nog verder te bekorten, hierover zijn zij nog in gesprek.
Voor de spoorsector die zich dagelijks inzet voor haar 1,2 miljoen reizigers is niets vervelender dan dat reizigers last ondervinden van werkzaamheden. De gehele spoorsector zet zich dan ook gezamenlijk in om de verloren minuten voor Friesland straks weer volledig terug te winnen, en vooral de reistijd in de toekomst verder te verkorten.

Twente
De wijzigingen in de treindienst van/naar Twente zijn terug te vinden in bijlage 1, 2 en 3.

Opening station Utrecht Leidsche Rijn en frequentieverhoging Utrecht – Woerden
In juni 2013 openen in de nieuwe wijk Leidsche Rijn in Utrecht de eerste voorzieningen hun deuren. Een nieuw deel van de wijk wordt zo in gebruik genomen. Op dat moment wil NS ook station Utrecht Leidsche Rijn in gebruik gaan nemen. Gekoppeld hieraan zet NS 2 extra Sprinters per uur in, waardoor NS de frequentie van Sprinters tussen Woerden en Utrecht op alle andere stations kan verhogen van 2x naar 4x per uur. Dat is goed nieuws voor de Utrechtse treinreiziger.
De 4 sprinters kunnen echter niet allemaal stoppen op Leidsche Rijn. Op werkdagen tot 20:00u wordt station Utrecht Leidsche Rijn 2x/u bediend door de toegevoegde Sprinterdienst Utrecht – Woerden. Op werkdagen na 20u en op zaterdag, zondag en feestdagen wordt station Utrecht Leidsche Rijn 2x/u bediend door de Sprinter Utrecht – Den Haag.
NS wil Leidsche Rijn het liefst ook direct 4x per uur bedienen. Daarvoor is op dit moment het spoor tussen Utrecht en Woerden echter te druk. Het aantal reizigers tussen Gouda en Utrecht is de laatste jaren namelijk enorm toegenomen. Met de frequentieverdubbeling en de opening van het station Leidsche Rijn is het spoor gewoon 'vol'. Wanneer in de toekomst meer infrastructuur beschikbaar komt is een bediening met 4x per uur wel mogelijk. De spoorsector is zich bewust van het onderliggende infra-knelpunt en werkt toe naar verdere uitbreiding door in te zetten op een extra spoorbrug over het Amsterdam Rijnkanaal.
In augustus zal ProRail definitief besluiten of zij akkoord kan gaan met de uiteindelijk voorgestelde dienstregeling tussen Woerden en Utrecht.

IC's Den Haag Centraal – Schiphol:
Momenteel zoeken NS en ProRail naar varianten in de dienstregeling om de huidige ligging op .9 en .21 over het hele en halve uur aan te passen. Het spoor is ook hier vol. Dat maakt dit een moeilijke zoektocht. NS wil de treinen beter spreiden over het uur. U hebt hier ook expliciet om gevraagd. Dit is echter afhankelijk van de capaciteitsverdeling van ProRail.

Effecten van goederenvervoer
Niet alleen reizigers maar ook goederenvervoerders maken graag gebruik van ons drukbereden spoor. Op diverse trajecten zijn na indiening van de capaciteitsaanvraag van NS dan ook conflicten gesignaleerd met de capaciteitsaanvragen van goederenvervoerders. Momenteel wordt binnen de spoorsector gezamenlijk onderzocht op welke wijze de beschikbare baanvak-capaciteit zo goed mogelijk verdeeld kan worden.

Algemeen
Voorgaande uitwerking is uiteraard onder voorbehoud van de definitieve capaciteitstoedeling van de benodigde spoorinfrastructuur door ProRail. Pas na besluitvorming en het compleet maken van de hele puzzel door ProRail wordt het geheel compleet inzichtelijk inclusief de precieze vertrek- en reistijden. Dit voorbehoud geldt in het bijzonder voor de frequentie-verhogingen op Eindhoven-Sittard, Zwolle-Groningen en

NOC*NSF partners in sport
NS11001 / 07-05

Deventer-Hengelo, waar het wachten nog is op definitieve goedkeuring in het kader van overwegveiligheid.
Wij verwachten u na de zomer te kunnen informeren over eventuele aanpassingen die noodzakelijk zijn. Voorstel is om deze informatie middels een themasessie met LOCOV te delen. Daarnaast verstuurt NS voorafgaand aan dienstregeling 2013 een adviesaanvraag wijzigingsblad december 2012 met daarin de laatste wijzigingen.

Wij kijken uit naar verdere goede samenwerking met de consumentenorganisaties in het kader van deze dienstregeling. Daarom vragen wij u om advies over deze uitwerking van de dienstregeling van volgend jaar. Graag lichten wij deze in een themasessie nog nader toe.

Met vriendelijke groet,
Ingrid Thijssen
Directievoorzitter

Bijlage(n) Bijlage 1: Toelichting frequentieaanpassing in weekend- en avonduren en leeswijzer
Bijlage 2: Overzicht van alle treinen per weekdag (vanwege de grote hoeveelheid papier, is deze bijlage op aanvraag in papieren vorm te verkrijgen)
Bijlage 3: Eerste versie van het spoorboekje 2013

Bijlage 1

Toelichting frequentieaanpassing in weekend- en avonduren

Bij de uitwerking van de dienstregeling over de dagen van de week en de uren van de dag gaat NS uit van een aantal uitgangspunten. Allereerst moet de specificatie voldoen aan de concessievoorwaarden zoals afgesproken met het ministerie van I&M. Daarnaast wordt het aanbod aangepast op de verwachte vervoervraag in verschillende perioden van de dag (spits, dagdal, avond) en de verschillende dagen van de week. Hierbij wordt zowel gekeken naar de marktvraag als naar de bedrijfseconomische consequenties.
Ook wordt rekening gehouden met de bereikbaarheid van en naar de randstad. In de ochtend worden meer vroege verbindingen richting de randstad geboden, in de avonduren vice versa, om de vervoerstromen te accommoderen.

Onderstaand een nadere toelichting op de uitwerking van de dienstregeling op de Hanzelijn en in Twente:

Verbinding Noord-Nederland Randstad:
Voor de opzet van de eerste en laatste treinen over de nieuwe Hanzelijn is de huidige treindienst tussen Zwolle en Kampen en tussen Zwolle en Amersfoort als referentie gebruikt. Reizigers ondervinden daardoor minimale wijzigingen.
De aankomst- en vertrektijden van de treinen op de Hanzelijn worden voor een belangrijk deel bepaald door de IC knoop in Zwolle en de tijdligging van de treindienst in Flevoland en verder. De vertrek en aankomsttijden van de eerste- en laatste treinen in bijvoorbeeld het nieuwe station Kampen (Zuid) aan de Hanzelijn zullen daarom met de dienstregeling 2013 niet geheel gelijk zijn aan de tijden van het oude station.
Op werkdagen vertrekt de eerste trein uit Zwolle, 2 minuten eerder dan nu, om 5.46 uur naar de Randstad. Deze trein rijdt via de Hanzelijn naar Amsterdam. Vanuit Groningen vertrekt de eerste trein op werkdagen om 5.07 uur, deze rijdt via Amersfoort naar Rotterdam. De eerste trein uit Groningen die op werkdagen over de Hanzelijn rijdt, vertrekt om 5.37 uur. Ook in weekenden blijven de vertrektijden vanuit Noord-Nederland richting Randstad gelijk.
Ondanks dat de vervoersstroom op deze nieuwe corridor goed vergelijkbaar is met de huidige via Amersfoort, zal pas na een jaar een goed beeld ontstaan van zowel het aantal als reisgedrag van de reizigers via deze nieuwe spoorverbinding.

Twente:
De wijzigingen in de treindienst van en naar Enschede voor de eerste en laatste verbinding is aangepast.
Op werkdagen vertrekt de eerste Intercity richting Amersfoort 10 minuten eerder om 4:45u. Op zaterdag 13 minuten eerder om 6:15u en op zondag 18 minuten later om 7:45u.
De laatste Intercity-verbinding naar Enschede wordt op alle dagen 19 minuten eerder geboden en komt aan om 1:14u.

partners in sport
NS11001/07-05

Leeswijzer bijlagen

In bijlage 2 is per treinserie te lezen wat de exacte uitwerking van de dienstregeling voor de volle vierentwintig uur is voor alle dagen in de week.
Hierin staat met rode kleur aangegeven als een trein niet op zaterdag, zondag en feestdagen (nzzf) rijdt. De groene kleur wordt gebruikt om aan te geven als een trein niet op zon- en feestdagen (nzf) rijdt. Andere kleuren worden eventueel ook gebruikt en deze worden toegelicht bij de betreffende treinserie.

In bijlage 3 is dezelfde informatie op een andere wijze weergegeven; in de vorm van het spoorboekje. Hierbij zijn de treinseries zowel per nummer als per letter gegroepeerd. Deze groepering is terug te vinden op de eerste pagina's van bijlage 3, zowel in tabelvorm als in een figuur.

De uitwerking is uiteraard onder voorbehoud van de definitieve capaciteitstoedeling van de benodigde spoorinfrastructuur door ProRail. Pas na besluitvorming en het compleet maken van de hele puzzel door ProRail wordt het geheel compleet inzichtelijk inclusief de preciezen vertrek- en reistijden. Wij verwachten u na de zomer te kunnen informeren over eventuele aanpassingen die noodzakelijk zijn.

partners in sport
NS11001/07-05